

Vårt diarienummer:

Ert diarienummer:

M638-16

Utveckling Kvalitet Miljö
Cecilia Press
031 - 64 74 03

Vänersborgs Tingsrätt
Mark och miljödomstolen
Box 1070
462 28 Vänersborg

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

INKOM: 2016-04-22
MÅLNR: M 638-16
AKTBIL: 10

Göteborg den 22 april 2016

Yttrande gällande komplettering av tillståndsansökan för anläggandet av Västlänken och Olskroken planskildhet inom Göteborgs och Mölndals Kommuner

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har inkommit med förfrågan om kompletteringsbehov av tillståndsansökan för anläggandet av Västlänken och Olskroken planskildhet inom Göteborgs och Mölndals Kommuner. Gryaab har lämnats möjlighet att avge yttrande.

Yttrande

Gryaab ställer sig frågande till varför Trafikverket inte valt att beskriva skyddsåtgärder för utsläpp av processvatten till spillvattennätet. Detta trots flera möten med Gryaab, där Gryaab förklarat sin ståndpunkt. Då detta nu först kommer att beskrivas i kompletteringshandlingarna blir Gryaab mer begränsad i att kräva ytterligare kompletteringar för att kunna göra rätt bedömning av verksamhetens påvekan på Ryaverket innan tillstånd fastställs.

Som tidigare förklarat för Trafikverket anser Gryaab att vatten från Västlänken och Olskroken inte ska ledas till spillvattennätet då detta vatten inte innehåller behandlingsbara ämnen samt att Ryaverket inte är byggt för att rena dessa typer av vatten (läns och schaktvatten). Gryaab bedömer att även processvatten från anläggning av Västlänken och Olskroken avviker markant från det som Gryaab är skyldig att ta emot, dvs. hushållspillvatten och huvudsakligen inte behandlingsbart. I de fall lokal rening av parametrar inte är möjligt av tekniska skäl och Gryaab kan rena dessa parametrar, som t.ex. för kväve från sprängning kan eventuellt undantag göras. Detta förutsatt att annan recipient som klarar aktuell belastning saknas. Viktigt är dock att bidraget inte är av betydande mängd så att Gryaabs processer påverkas eller att Gryaab får svårt med egen villkorsefterlevnad. Metaller får inte heller bidra med betydande mängd. Metallföreningar eller andra svårnedbrytbara icke-vattenlösliga ämnen som inkommer Ryaverket förorenar Gryaabs slam och försvårar återföringen av fosfor till åkermark. Ej behandlingsbara (svårnedbrytbara) vattenlösliga ämnen passerar igenom Ryaverket och förorenar recipienten.

Gryaab anser, baserat på erhållen information, att den största risken med att ta emot renat processavloppsvatten från anläggningsfasen är den ökande flödesbelastningen på ett redan periodvis ansträngt reningsverk. Dock saknas beskrivning av innehåll i processvatten från anläggningsfasen. I ansökan anges t.ex. att referensvärden uppströms recipient kommer att

användas för att bedöma eventuell påverkan på recipient. För bedömning av ytvattenkontroll med fysiska arbeten inkluderar Trafikverket fler parametrar utöver metaller som t.ex. bromerade flamskyddsmedel, ftalater, etc. Gryaab känner inte till bakgrunden till referensparametrarna i kontrollprogram bilaga 2 och 4 och varför just dessa parametrar valts ut (ytvattenkontroll utan och med fysiska arbeten) men för att kunna bedöma om även dessa parametrar kan utgöra ett problem i processvatten till Ryaverket krävs bättre underlag.

Gryaab anser att följande kompletteringar behövs för att kunna bedöma påverkan på Ryaverket:

1) Processvatten under anläggningsfasen som avses att ledas till Ryaverket.

I ansökan framgår att rening av processvatten under anläggningsfasen ska ske enligt anvisningar av VA-huvudman. Gryaab anser att vatten som skickas till Ryaverket ska renas i samma utsträckning som om det skulle ledas till recipient då föroreningar i processvattnet inte är behandlingsbara i Ryaverket. För att kunna fastställa tydligare anvisningar behövs följande kompletterande uppgifter:

- A. Enligt Trafikverkets villkorsförslag 15 avses under anläggningsfasen processvatten från tunneldrivning samt inläckande grundvatten i tunnlar avledas till Gryaab. Vattnet ska innan avledning renas avseende suspenderat material, oljerester samt pH-justeras. Gryaab anser att rening av ovan nämnda föroreningar ska ske till samma grad som vid utsläpp till recipient. För att kunna bedöma om fler parametrar som t.ex. metaller borde regleras behövs bättre underlag på innehåll i processvattnet från anläggningsfasen (se vidare nedan punkt B och C).
Komplettering: Beskrivning av innehåll i processvatten från anläggningsfasen.
- B. För att Gryaab ska kunna ställa relevanta krav på rening samt uppföljning av vattenkvalité för det processvatten från anläggningsfasen som avses skickas till Ryaverket krävs en beskrivning av vilka typer av föroreningar som förväntas uppkomma i processvattnet från anläggningsfasen vid olika moment.
Komplettering: Beskrivning av eventuella variationer i innehåll av processvatten från olika moment i anläggningsfasen.
- C. Vilka mängder processvatten förväntas ledas till Ryaverket (m³/dygn, månad samt år). Vilka halter (max/min/medel) av vilka föroreningar innan och efter rening förväntas vattnet innehålla, (t.ex. susp, oljeindex, kväve, metaller, COD och övriga organiska föroreningar). Tidigare erfarenheter från likande arbeten kan användas som referens.
Komplettering: Beskrivning av halter och mängder av relevanta föroreningar.
- D. Sett till miljömässig nytta bör enbart vatten med kvävehalt över 8-10 mg/l ledas till Ryaverket, dvs. över de halter som Gryaab normalt släpper ut efter rening. Vatten med lägre halt renas inte i Ryaverket, enbart flödesbelastar verket. Halten ammoniumkväve får inte överstiga 60 mg/l (orsakar betongkorrosion samt toxicitet).

Komplettering: Beskriv hur kvävehalter ska säkerställas så att enbart behandlingsbart processvatten leds till Ryaverket.

- E. Beskrivning av vilka åtgärder som kommer att utföras för att minimera vattenmängden till Ryaverket ska kompletteras. I ansökan framgår enbart att inläckage vid anläggningsfasen ska minimeras. En beskrivning bör finnas av hur kontroll avses att göras och vilka analyser som kommer att ligga till grund för bedömning av vad som ska skickas till spillvattennätet. OBS att grundvatten inte ska ledas till Ryaverket, hur Trafikverket avser att arbeta för att undvika att grundvatten leds till Ryaverket bör framgå av ansökan.

Komplettering: Beskrivning av åtgärder och kontroll för minimering av vattenmängd till Ryaverket.

- F. *Komplettering:* Beskrivning av vilken reningsteknik som avses användas för att rena förväntade föroreningar samt dess reningseffekt gällande relevanta parametrar.

- G. Utredning av den miljömässiga nyttan av att skicka processvattnet till Ryaverket bör utföras då det handlar om stora volymer. Av miljökonsekvensbeskrivning bör miljöpåverkan av att leda processvatten till Ryaverket kontra direkt till recipient framgå. I bedömning kan t.ex. Ryaverkets ökade energiförbrukning och kemikalieförbrukning tas upp samt bidrag till ökad mängdbelastning i recipient av t ex BOD och fosfor pga. det ökande flödet. Gryaab bidrar gärna med uppgifter gällande detta.

Komplettering: Beskrivning av miljömässig nytta och miljökonsekvens av att avleda vatten till Ryaverket.

- H. Beskrivning av möjligheter till att hålla processvatten i samband med höga flöden och förväntan på analysresultat. Av ansökan bör framgå vilka säkerhetsåtgärder som görs för att minimera att stora volymer släpps till Ryaverket i samband med höga flöden i ledningsnäten. Då Ryaverkets rening försvåras vid höga flöden är detta en viktig aspekt.

Komplettering: Beskrivning av möjligheter att hålla processvatten i samband med höga flöden i ledningsnätet.

2) Injekteringsmedel

I ansökan anges att betong eller andra lämpliga fyllningsmedel avses att användas vid injektering. Gryaab saknar en beskrivning av försiktighetsåtgärder för minimering av risk för att injekteringsmedel tränger in i Gryaabs tunnlar och ledningsnät vid konfliktpunkter. Utöver det saknas en miljöbedömning/miljöriskutvärdering av de olika injekteringsmedlens eventuella påverkan på Ryaverket processer eller ledningsnät.

Komplettering: Beskriv försiktighetsåtgärder för att undvika påverkan på ledningsnät samt Ryaverket gällande användandet av injekteringsmedel.

3) Konfliktpunkter Haga och Korsvägen

Gryaab saknar beskrivning av försiktighetsåtgärder för minimering av risk för påverkan på Gryaab's spillvattentunnel vid tidigare identifierade konfliktpunkter. Av ansökan framgår endast att tättnings- och drivningsmetoder anpassas för att minska påverkan. Gryaab saknar beskrivning av hur eventuellt läckage av spillvatten avses att kontrolleras samt hur omhändertagande av läckage planeras.

Komplettering: Beskriv försiktighetsåtgärder samt kontrollåtgärder för påverkan på Gryaab's spillvattentunnelsystem vid konfliktpunkter.

4) Ledningsnätet och anläggningar

Vilka åtgärder kommer att vidtas för att minska risken för skador på både dricks-, avloppsledningsnätet och anläggningar orsakade av t.ex. vibrationer eller annat? Av ansökan framgår enbart att skadad ledning kommer att lagas, dock framgår inte i vilken omfattning detta kontrolleras. Då det inte är självklart att skador upptäcks behöver Trafikverket innan påbörjat arbete tänka ut hur uppkomsten av eventuella skador ska kontrolleras. För Göteborg, se Kretslopp och vattens anvisningar "Arbeten under mark" för att skydda va-anläggningar i Göteborg och grannkommuner.

Komplettering: Beskriv kontroller samt åtgärder för att minimera risken på skador i ledningsnätet och anläggningar orsakade av t.ex. vibrationer.

I ansökan bör också finnas en beskrivning av anslutningspunkter på ledningsnätet för bortledning av processvatten. Beskrivningen bör innehålla beskrivning gällande både i dagvattenledningar samt i spillvattenledningar samt om kombinerade ledningssystem kommer att bli berörda. Planerat processvattenflöde samt eventuell risk för överbelastning av ledningsnätet på grund av bortledning av processvatten bör beskrivas samt vilka riskåtgärder som ska göras i varje anslutningspunkt för att överbelastning inte ska inträffa. Trafikverket ska beskriva vilka skyddsåtgärder, i form av t.ex. rening, som ska utföras för att säkerställa att processvatten inte påverkar ledningsnätet eller Ryaverket negativt vid avledning under någon tid av projektet.

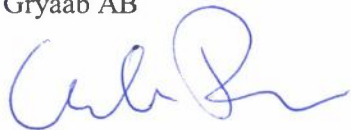
Komplettering: Beskriv anslutningspunkter på ledningsnätet och eventuella reningsåtgärder, samt vilka riskåtgärder som ska göras så att överbelastning inte ska inträffa.

Omläggning av Gullbergsån påverkar Kretslopp och vattens anläggning Kodammarna, som även är av yttersta vikt för Gryaab's system. Vid omläggning av vattendrag bör konsekvenserna för såväl vattendrag som verksamheter beskrivas. Av ansökan framgår inte konsekvenser för anläggningen. Det pågår ett arbete med detta i samband med detaljplanen som ej i nuläget är klart.

Komplettering: Konsekvenser och åtgärder av omläggningens påverkan på anläggningen ska redogöras.

I samråd med Kretslopp och Vatten i Göteborg samt Tekniska förvaltningens VA-avdelning i Mölndal

Gryaab AB

Cecilia Press

